

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. kesäkuuta 2020
(OR. en)

8629/20

DEVGEN 75
ACP 45
RELEX 423
JEUN 48

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 5. kesäkuuta 2020

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 8342/20

Asia: Nuoret ulkoisessa toiminnassa
– Neuvoston päätelmät (5. kesäkuuta 2020)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 5. kesäkuuta 2020 kirjallista menettelyä käyttäen hyväksymät neuvoston päätelmät nuorista ulkoisessa toiminnassa.

Nuoret ulkoisessa toiminnassa**Neuvoston päätelmät**

1. Neuvosto korostaa, että nuoret ovat tärkeitä muutoksentekijöitä ja keskeisiä kumppaneita kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen, kestävän kehityksen toimintaohjelman 2030 ja Pariisin ilmastositomuksen panemisessa täytäntöön, ja tunnustaa nuorten luovan ja innovatiivisen potentiaalin ja kyvyt. Kun rakennetaan vahvempia, entistä legitiimimpiä, rauhanomaisempia ja demokraattisempia yhteiskuntia, joissa ihmisoikeuksia ja oikeusvaltiota kunnioitetaan ja joissa ketään ei jätetä, on nuoriin investoiminen sekä työskentely nuorten kanssa, nuorten toimesta ja nuoria varten keskeisen tärkeää. Neuvosto korostaa, miten tärkeää on nuorten huomioiminen mielekkäällä tavalla ja heidän aktiivinen osallistumisensa kaikilla yhteiskunnan tasoilla, taloudessa ja politiikassa.
2. Vuoteen 2030 mennessä maailman 15–24-vuotiaiden nuorten määrä nousee lähes 1,3 miljardiin; tämä on hieman yli 15 prosenttia 8,5 miljardista, joka on koko maailman väestöennuste. Tällä hetkellä yli 60 prosenttia maailman nuorista elää Aasian ja Tyynenmeren alueella. Nuorten osuuden kyseisen alueen väestöstä odotetaan laskevan, mutta se on nousussa Saharan eteläpuolisessa Afrikassa; kun vuonna 2015 nuoria oli alueen väestöstä 19 prosenttia, heidän osuutensa odotetaan nousevan 42 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Nuorten määrä Saharan eteläpuolisessa Afrikassa yli kaksinkertaistuu vuoteen 2055 mennessä. On arvioitu, että seuraavan 15 vuoden kuluessa noin 375 miljoonaa nuorta afrikkalaista tulee työikään. Neuvosto korostaa, että suuret nuorten ikäluokat ovat arvokas demografinen osinko, jolla on potentiaalia edistää taloudellista ja sosiaalista kehitystä.

3. Neuvosto toteaa, että nuoret sukupolvet joutuvat liian usein suurten haasteiden eteen, joihin kuuluvat köyhyys sekä sosioekonominen ja poliittinen syrjäytyminen kaikilla tasoilla. Nuorten potentiaali vaarantuu, koska heillä ei ole riittävää pääsyä laadukkaan virallisen ja epävirallisen oppimisen piiriin, mukaan lukien tekninen ja ammatillinen koulutus ja etäopiskelu, eikä riittävää ja yhdenvertaista mahdollisuutta saada laadukkaita terveydenhuoltopalveluita, kuten mielenterveyspalveluja sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluja. Nuorten potentiaalia vähentävät myös alaikäisten raskaudet, säällisten työpaikkojen puute, alhaiset palkat, ilmastonmuutoksen seuraukset, konfliktit ja epävakaat tilanteet, pakkomuutto, ihmiskauppa, ihmisoikeusloukkaukset ja -rikkomukset sekä demokratian ja kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien kaventuminen. Nämä haasteet usein kasautuvat nuorten naisten ja tyttöjen sekä vammaisten nuorten ja kaikkien syrjittyjen ryhmien kuten hlbt-ien nuorten kohdalla. Neuvosto korostaa, että säälliset työpaikat ja yrittäjyysmahdollisuudet ovat ratkaisevassa asemassa nuorten nostamiseksi köyhyydestä tai heikosta työllisyysasemasta ja kannustimien tarjoamiseksi nuorille paikallisten mahdollisuuksien hyödyntämiseen.
4. Covid-19-pandemialla ja siihen liittyvien poikkeuksellisten toimenpiteiden kielteisillä talous- ja työllisyysvaikutuksilla on todennäköisesti vakavia seurauksia nuorten, erityisesti muita heikommista lähtökohdista tulevien nuorten kannalta. Useat maat ovat joutuneet sulkemaan oppilaitoksensa esikouluista yliopistoihin, ja tämä häiriö koulutuksen saatavuudessa todennäköisesti syventää osaamispuutteita ja koulutuseroja, myös nuorten välistä epätasa-arvoa etäopiskelun saatavuudessa. Neuvosto on erityisen huolestunut covid-19-pandemian toissijaisista vaikutuksista nuoriin naisiin ja tyttöihin ja siitä, miten toissijaiset vaikutukset näkyvät nuorten naisten ja tyttöjen sosioekonomisessa asemassa pitkällä aikavälillä, heidän ihmisoikeuksiensa toteutumisessa ja heidän tulevaisuudennäkymissään ja tulevat lisäämään sukupuolten välistä epätasa-arvoa entisestään. Kuten kaikissa kriiseissä, nuoret naiset ja tytöt, myös vammaiset nuoret naiset ja tytöt, kärsivät lisäksi suojelun puutteesta seksuaalisen, sukupuoliperusteisen ja perheväkivallan yhteydessä, ja siitä, että vahingollisia perinnäistapoja otetaan uudelleen käyttöön, mukaan lukien lapsi-, varhais- ja pakkoavioliitot ja naisten sukuelinten silpominen.

5. Neuvosto tunnustaa nuorten tärkeän ja myönteisen panoksen rauhan ja turvallisuuden säilyttämisessä ja edistämisessä. Neuvosto korostaa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 2250 (2015) ja 2419 (2018) mukaisesti, että nuoret on otettava aktiivisesti ja ilman minkäänlaista syrjintää mukaan ponnisteluihin, joilla pyritään rakentamaan kestävää rauhaa, edistämään oikeutta ja sovintoa ja torjumaan väkivaltaisia ääriliikkeitä.
6. Neuvosto palauttaa myös mieleen, että terveen ympäristön varmistaminen on keskeisen tärkeää useiden kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ilmastomuutos, biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen, ilmansaasteet ja veden niukkuus ovat keskeisiä uhkia nuorten ja erityisesti kehitysmaiden nuorten terveydelle ja sosioekonomiselle kehitykselle.
7. Neuvosto pyytää komissiota ja ulkoasiainedustajaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa toimivaltuuksiensa ja toimivaltansa puitteissa työskentelemään yhdessä nuorten kanssa, nuorten myötävaikutuksella ja nuoria varten ja
- vahvistamaan aktiivista maailmankansalaisuutta tehostamalla nuorten globaalikasvatusta, kehitysyhteistyökasvatusta ja tietoisuuden lisäämistä, myös koulutuksella, nuorisotyöllä ja lisäämällä tietoisuutta ihmisoikeuksista, kestävästä kehityksestä ja hyvästä hallinnosta – ja tukemaan nuorten aktiivista osallistumista globaaleihin haasteisiin vastaamiseen ja heidän ponnistelujaan demokraattisten, rauhanomaisten, osallistavien, oikeudenmukaisten, suvaitsevaisten, turvallisten ja kestävien yhteiskuntien rakentamiseksi kaikkialla maailmassa;
 - tukemaan nuorten, erityisesti nuorten naisten ja tyttöjen, osallistamista ja heidän osallistumistaan kaikkiin ponnisteluihin konfliktien estämiseksi ja rauhan rakentamiseksi ja säilyttämiseksi;
 - edistämään kaikkien nuorten, erottelamatta tai syrjimättä millään perusteella, merkityksellistä osallistumista poliittisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin päätöksentekoprosesseihin, jotka vaikuttavat heihin ja heidän tulevaisuuteensa. Neuvosto pitää tärkeänä, että EU ja sen jäsenvaltiot sisällyttävät käytännössä nuorisokysymykset ja erityisesti nuorten naisten ja tyttöjen voimaantumisen politiikkoihin ja poliittiseen vuoropuheluun kumppanimaiden kanssa nuorten johtajien ja nuorten ihmisoikeuksien puolustajien tukemiseksi ja tukeakseen sukupolvien välistä vuoropuhelua ja aloitteita;

- tukemaan kumppanimaiden ponnisteluja covid-19-pandemian toissijaisten nuoriin kohdistuviin vaikutuksiin puuttumiseksi;
- edistämään tasavertaista pääsyä osallistavaan ja laadukkaaseen koulutukseen, myös korkeakouluopetukseen, tekniseen ja ammatilliseen koulutukseen, etäopetukseen sekä viralliseen ja epäviralliseen oppimiseen;
- lisäämään investointeja innovointiin virallisessa ja epävirallisessa koulutuksessa, etäopetuksessa sekä ammatillisessa koulutuksessa ja samalla varmistamaan, että tämä tapahtuu osallistavasti ja yhdenvertaisesti, jotta voidaan parantaa kaikkien nuorten työllisyyttä, tukea avointa, ilmaista ja turvallista pääsyä digitaalisiin teknologioihin, palveluihin ja yhteyksiin ja parantaa kumppanimaiden nuorten digitaalisia taitoja ja digitaalista lukutaitoa muun muassa digitaalisen kuilun kuromiseksi umpeen maiden sisällä ja niiden välillä;
- vahvistamaan kanssakäymistä EU:n ja kumppanimaiden nuorten välillä, muun muassa vaihtamalla hyviä käytäntöjä ja hyödyntämällä sellaisia olemassa olevia ohjelmia kuin ERASMUS+, Luova Eurooppa ja Euroopan solidaarisuusjoukot;
- tehostamaan säällisten työpaikkojen ja yrittäjyysmahdollisuuksien luomista kaikille nuorille, myös heille, joilla on vähemmän mahdollisuuksia, ottamaan huomioon yksityissektorin ja parempien investointi- ja liiketoimintaympäristöjen keskeisen roolin sekä kiinnittämään erityistä huomiota nuorten osaamisvajeeseen vähiten kehittyneissä maissa ja Saharan eteläpuolisessa Afrikassa;
- vahvistamaan kaikkien ihmisoikeuksien, myös nuorten sosiaalisten ja työoikeuksien, toteutumista muun muassa edistämällä toimeentuloon riittävää palkkaa nuorille, nuorisoystävällisiä terveydenhuoltojärjestelmiä ja tukemalla pyrkimyksiä poistaa lapsityövoima ja kaikki riiston ja hyväksikäytön muodot, myös ihmiskauppa;

- edistämään tyttöjen ja nuorten naisten voimaantumista ja yhtäläisiä mahdollisuuksia, erityisesti tukemalla ponnisteluja lapsi-, varhais- ja pakkoavioliittojen ehkäisemiseksi ja lopettamiseksi ja alaikäisten raskauksien estämiseksi, syrjivien säännösten ja käytänteiden sekä kaikkien seksuaalisen ja sukupuoliperusteisen väkivallan muotojen poistamiseksi. EU on edelleen sitoutunut kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseen, suojeluun ja toteuttamiseen sekä Pekingin toimintaohjelman ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman ja niihin liittyvien tarkistuskokousten tulosten täydelliseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja tässä yhteydessä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin. Edellä esitetty huomioon ottaen EU vahvistaa olevansa sitoutunut edistämään ja suojelemaan jokaisen yksilön oikeutta hallita täysin omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyviä kysymyksiä ja päättää niistä vapaasti ja vastuullisesti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa, sekä kyseisen oikeuden toteutumista. Lisäksi EU korostaa, että kaikilla pitäisi olla mahdollisuus saada kohtuulliseen hintaan laadukasta ja monipuolista seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvää tietoa, koulutusta, kattava seksuaalikasvatus mukaan lukien, ja terveydenhuoltopalveluja;
- edistämään terveellisemmän, ravitsevamman ja monipuolisemman ruokavalion saatavuutta nuorille sekä säällisen työn, oikeudenmukaisen korvauksen, omaisuuden, mikrolainojen ja yritysrahoituksen saatavuutta nuorille kiinnittäen erityistä huomiota nuoriin naisiin ja tyttöihin;
- edistämään kaikenlaisen nuoriin naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän ja väkivallan, sukupuolistereotyypioiden ja kielteisten sosiaalisten normien purkamista, erityisesti rohkaisemalla nuoria miehiä ja poikia osallistumaan tähän täysipainoisesti muutoksen tekijöinä ja siitä hyötyvinä toimijoina;
- huomioimaan lasten ja nuorten, myös erityistarpeisten ja vammaisten lasten ja nuorten, sukupuoleen ja ikään perustuvat erityiset tarpeet ja oikeudet epävakaisissa tilanteissa, kriisi- ja konfliktitilanteissa, humanitaarisissa hätätilanteissa, ja muuttoliikkeeseen ja liikkuvuuteen liittyen, sekä kiinnittämään erityistä huomiota suojeluun, tasapuoliseen pääsyyn terveydenhuoltoon ja osallistavaan ja laadukkaaseen koulutukseen, ravitsevan ja monipuolisen ruoan saatavuuteen sekä asevoimiin ja aseellisiin ryhmiin aikaisemmin kuuluneiden lasten kuntoutukseen ja yhteiskuntaan sopeuttamiseen. Konflikti-, epävakaiden ja kriisitilanteiden aiheuttamat potentiaaliset haitat nuorten fyysiseen, henkiseen ja psykososiaaliseen tilaan olisi myös huomioitava;

- edistämään nuorten merkityksellistä osallistumista ilmastostrategioiden kehittämiseen ja täytäntöönpanoon.
8. Edellä esitetyn ja EU:n nuorisostrategian 2019–2027 pohjalta neuvosto pyytää komissiota, ulkoasiainedustajaa ja jäsenvaltioita tarvittaessa kehittämään johdonmukaisen ja kattavan nuoria ulkoisessa toiminnassa koskevan toimintamallin, jolla pyritään nykyistä merkittävämpään asiaankuuluvien politiikkojen, ohjelmien ja instrumenttien keskinäiseen täydentävyyteen ja varmistetaan nuorten merkityksellinen osallistuminen EU:n politiikkojen ja toimien muotoilemiseen.
9. Neuvosto pyytää lisäksi komissiota yhteistyössä ulkoasiainedustajan ja jäsenvaltioiden kanssa laatimaan toimintasuunnitelman ja kehittämään riittävät työkalut sen varmistamiseksi, että EU:n ulkoinen toiminta edistää nuorten merkityksellistä maailmanlaajuisia osallistumista kaikilla tasoilla ja kaikilla alueilla.
-